МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету
_____ І. С. Бондаренко
«31» серпня 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Польська мова та література, англійська мова»

спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Викладач: Бакаленко Ірина Миколаївна, к. пед. наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
української літератури
Протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.
Завідувач кафедри української літератури
_____ Н. В. Горбач

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ І. Л. Мацегора

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання зарубіжної літератури

Зв'язок із викладачем:
E-mail: irinabakalenko1970@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18566
Телефон: (061) 289-12-75
Інші засоби зв'язку: Facebook Messenger, Telegram, Zoom, Google Meet (за попередньою домовленістю).
Кафедра: української літератури, 2 навчальний корпус, ауд. 232.

1. Опис навчальної дисципліни

Відповідно до вимог освітньої програми та завдань професійної підготовки випускників філологічного факультету навчальна дисципліна «Методика викладання зарубіжної літератури» має комплексний теоретико-практичний характер. Її зміст охоплює науково-теоретичні засади шкільної літературної освіти, специфіку вивчення зарубіжної літератури як мистецтва слова, сучасні підходи до організації читацької діяльності учнів і науково обґрунтовані шляхи розв'язання професійних завдань учителя-словесника.

Пріоритетним напрямом вивчення дисципліни є формування методичної компетентності майбутнього вчителя зарубіжної літератури. Вона передбачає розвиток критичного, самостійного й творчого методичного мислення, засвоєння системи фахових знань та оволодіння вміннями проєктувати, проводити й аналізувати уроки зарубіжної літератури. Студенти навчаються добирати твори й навчальні матеріали відповідно до освітньої мети, вікових особливостей і читацького досвіду учнів; організовувати роботу з художнім текстом; застосовувати компетентнісний, діяльнісний, комунікативний, читацькоцентричний, текстоцентричний, культурологічний, компаративний і діяльнісний підходи; оцінювати навчальні результати.

Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку вчителя, здатного розвивати читацьку й літературну компетентності учнів, їхню здатність сприймати, аналізувати та інтерпретувати твори різних літератур і культур. Особливого значення набуває вміння вчителя організовувати діалог учнів із художнім твором, зіставляти різні культурні досвіди, працювати з оригіналом і перекладом, формувати аргументовані судження та повагу до культурного розмаїття. Таке навчання сприятиме усвідомленню учнями місця літератури у світовому культурному просторі й розвитку їхнього власного читацького досвіду.

Мета курсу «Методика викладання зарубіжної літератури» – формування методичної компетентності майбутніх учителів-словесників і ціннісного ставлення до зарубіжної літератури як складника світової культурної спадщини та засобу міжкультурного діалогу; опанування теоретичних засад шкільної літературної освіти, сучасних підходів, методів і технологій навчання; розвиток умінь аналізувати художні твори, проєктувати, проводити й оцінювати уроки з урахуванням вікових особливостей і читацького досвіду учнів; формування готовності організовувати усвідомлене читання та інтерпретацію творів, розвивати читацьку, літературну, комунікативну, культурну й цифрову компетентності учнів, їхнє критичне мислення і творчий потенціал; удосконалення вмінь критично опрацьовувати науково-методичні джерела й педагогічний досвід, обґрунтовувати власні методичні рішення та застосовувати їх під час педагогічної практики та у майбутній професійній діяльності.

Відповідно до поставленої мети **основними завданнями** навчальної дисципліни «Методика викладання зарубіжної літератури» є:

– сформувати ґрунтовні знання про теоретичні засади методики викладання зарубіжної літератури, її зв'язки з літературознавством, культурологією, педагогікою та психологією, місце предмета в шкільній освіті й роль літератури в міжкультурному діалозі;

– навчити аналізувати державні стандарти, навчальні програми, підручники та науково-методичні джерела й використовувати результати аналізу для планування навчання;

– розвинути вміння реалізовувати особистісно орієнтований підхід, добирати зміст, методи, форми й засоби навчання з урахуванням мети уроку, вікових, психологічних і читацьких особливостей учнів;

– опанувати методику організації читання, сприймання, інтерпретації та аналізу художніх творів різних родів і жанрів, зокрема вивчення біографії письменника, літературних понять, культурного контексту, літературно-критичних матеріалів, оригіналу й перекладу;

– сформувати навички проєктування, проведення та аналізу уроків зарубіжної літератури різних типів, узгоджуючи очікувані результати, навчальну діяльність учнів і способи оцінювання;

– навчити розробляти завдання для розвитку читацької самостійності, усного й писемного мовлення, аргументованого судження, критичного мислення та творчих здібностей учнів;

– сформувати вміння доцільно використовувати педагогічні інновації, зокрема цифрові, інтерактивні, проєктні й ігрові засоби для роботи учнів із художнім текстом;

– навчити здійснювати формувальне й підсумкове оцінювання читацьких досягнень учнів, розробляти критерії оцінювання та надавати змістовний зворотний зв'язок;

– розвивати педагогічну творчість і методичну рефлексію, здатність критично осмислювати досвід викладання, дотримуватися академічної доброчесності та вдосконалювати власні методичні рішення під час педагогічної практики.

Курс поєднує теоретичну підготовку з практичною діяльністю. На практичних заняттях і під час самостійної роботи студенти закріплюють, поглиблюють та деталізують знання, здобуті на лекціях, та застосовують їх для розв'язання професійних завдань. Індивідуальна й групова робота, зокрема виконання підсумкових творчих проєктів, допомагає розвивати вміння співпрацювати, організовувати спільну діяльність і брати на себе відповідальність за її результати.

Застосування сучасних цифрових інструментів на практичних заняттях і під час самостійної роботи сприятиме розвитку загальної та професійної цифрової компетентності здобувачів освіти, майбутніх учителів. Інтерактивна модель організації курсу, що передбачає участь у дебатах, дискусіях та аргументованому відстоюванні власної позиції, спрямована на формування ключових для майбутнього фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Курс «Методика викладання української мови та літератури» є інтегральною складовою системи професійної підготовки студентів-філологів, поєднуючи засвоєння фахових дисциплін і спецкурсів із формуванням практико-орієнтованих умінь. Вивчення дисципліни базується на знанні дисциплін професійної підготовки, які вивчають студенти згідно з навчальним планом освітньої програми «Польська мова і література, англійська мова)»:

– пререквізити: ЗП 7 «Основи інформаційних технологій у філології», ППС 1 «Вступ до літературознавства», ППС 3 «Історія зарубіжної літератури», ППС 6 Польська література, ППОП 4 «Вікова психологія», ППС 10 «Навчальна практика (педагогічна)»;

– кореквізити: ППС 6 Польська література, ППОП 5 «Педагогіка та основи інклюзивної освіти»;

– постреквізити: ППС 3 «Історія зарубіжної літератури»; ППС 6 Польська література, ППОП 7 «Методика викладання іноземних мов» ППС 11 «Виробнича практика (педагогічна)».

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання зарубіжної літератури

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	**денна форма здобуття освіти**
1	***2***
Статус дисципліни	**Обов'язкова**
Семестр	5-й
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	90 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	16 год.
Самостійна робота	58 год.
Консультації	Очно і дистанційно. очно (кафедра української літератури, м. Запоріжжя, вул. Університетська, 66-б, ІІ корп., каб. 232) згідно з графіком Платформа Zoom: https://us05web.zoom.us/j/3832978202?pwd=d1hkSjFMaUU4clhaUXVpTDY1MVB4QT09 Ідентифікатор: 383 297 8202 Код доступу: FLEV2N Платформа Google Meet: https://meet.google.com/atg-iyeg-bkz Графік консультацій: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/philology/grafik_navchal_nogo_protsesu_ta_rozklad_zanyat_
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18566

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	**Методи навчання**	**Форми і методи оцінювання**
1	***2***	***3***
ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та польською мовами СК 12. Здатність до організації ділової комунікації СК 13. Уміння проектувати педагогічну діяльність, здійснювати науково-педагогічне	Традиційні методи: пояснювально- ілюстративний (розповідь, пояснення, інтерактивна лекція, лекція-візуалізація); метод проблемного викладу; евристичний (бесіда); репродуктивний (вправи, творчі завдання, робота з художніми текстами, підручниками / посібниками); дослідницький (опрацювання наукової літератури,	**Поточний контроль:** захист та оцінювання самостійних робіт, практичних завдань та міні-проєктів; оцінювання участі в дискусії та виступів на заняттях; опитування; тестування; самооцінювання та взаємооцінювання, формувальне оцінювання, рефлексія. **Підсумковий контроль:** тестування, опитування

спілкування у філологічній галузі; контролювати і коригувати власну діяльність СК-14. Здатність демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі професійної і міжособистісної комунікації СК-15. Здатність застосовувати набуті знання та навички при продукуванні текстів в усній та письмовій формах польською та англійською мовами, використовувати різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до прийнятих етичних і моральних норм поведінки **ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати **ПРН 11.** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та польською мовами **ПРН 13.** Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі **ПРН 15.** Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів **ПРН 16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції літературознавства, мовознавства та уміти застосовувати їх у професійній діяльності **ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання **ПРН 22.** Планувати, організовувати освітню роботу; застосовувати систему педагогічних впливів, аналізувати сучасну методичну літературу, досвід роботи вчителів, власний освітянський досвід; ефективно реалізовувати інноваційні підходи до навчання польської, англійської мови та зарубіжної літератури, використовуючи сучасні методики	періодичних видань методичного спрямування, самостійна робота); метод формування пізнавального інтересу (дискусія, створення та аналіз проблемних ситуацій); виконання завдань лабораторних і самостійних робіт Інноваційні методи: Інтерактивні технології навчання, мозковий штурм, «світове кафе», робота у групах/командах (з використанням сесійних залів Zoom в умовах дистанційного/змішаного навчання); проєктне навчання (виконання міні-проєктів); імерсивні технології; кейс-стаді (моделювання й аналіз ситуацій), майстер-клас; тренінгові технології. Інформаційно-комунікаційні технології (сервіси для організації синхронного та асинхронного навчання; для організації взаємодії; для створення візуального контенту, інтерактивних плакатів та мемів, інтерактивних завдань та гейміфікації освітнього контенту, організації опитувань та тестування, платформи ШІ).	

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання зарубіжної літератури

Тема 1. Методика викладання зарубіжної літератури як навчальна дисципліна.

Зміст, завдання і структура курсу «Методика викладання зарубіжної літератури». Особливості вивчення літератури як виду мистецтва і науки. Об'єкт і предмет МВЗЛ. Методологічні основи викладання дисципліни у вищій школі. Методи дослідження методики викладання зарубіжної літератури та їх характеристика: критичне переосмислення набутого досвіду, усне й письмове опитування, спостереження, педагогічний експеримент. Сукупність наук,

які виконують роль підвалин дисципліни «Методика викладання зарубіжної літератури», її зв'язок із суміжними науками, насамперед, літературознавством і мовознавством, естетикою, педагогікою і психологією, а також методикою викладання української літератури в середній школі. Актуальні проблеми викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі: дискусії на сторінках фахових видань. Роль практики викладання зарубіжної літератури у розвитку методичної науки та інноваційного оновлення літературної освіти.

Тема 2. Етапи формування і розвитку «Методики викладання зарубіжної літератури» як навчальної дисципліни. Основні факти історії викладання зарубіжної (світової) літератури в радянській школі. Аналіз проблеми викладання зарубіжної літератури з часів незалежності України. Статус предмета «Зарубіжна література» в середніх навчальних закладах України. Причини, які зумовили його впровадження: інтернаціоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту. Історія становлення предмета в школі. Специфіка викладання зарубіжної літератури в різних типах закладів освіти України. Мета і завдання шкільного курсу зарубіжної літератури у контексті Національної доктрини розвитку освіти в Україні XXI ст. Сучасний стан методики викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі.

Тема 3. Специфіка шкільного предмету «Зарубіжна література». Місце і роль шкільної дисципліни «Зарубіжна література» в системі літературної освіти української школи. Основні методичні напрямки викладання зарубіжної літератури. Проблеми викладання шкільного курсу «Зарубіжна література» та шляхи підвищення ефективності його викладання. Культурологічний підхід до вивчення зарубіжної літератури в школі.

Законодавча база викладання зарубіжної літератури в українській школі: Національна доктрина розвитку освіти в Україні XXI ст.; Державні стандарти базової і повної середньої освіти, Концепція літературної освіти, Концепція профільного навчання в старшій школі, Концепція нової української школи. Сучасні дискусії з проблем шкільної літературної освіти в Україні.

Державні стандарти базової та профільної середньої освіти як основа літературної освіти. Модельні та навчальні програми із зарубіжної літератури. Формування ключових компетентностей і наскрізних умінь у процесі читання та вивчення художніх творів. Структура, зміст і принципи побудови шкільного курсу «Зарубіжна література», послідовність його вивчення в основній і старшій школі. Принципи добору художніх творів і побудови шкільних підручників. Структура, зміст і принципи побудови модельних навчальних програм та підручників із зарубіжної літератури. Порівняльна характеристика чинних модельних навчальних програм. Огляд шкільних підручників з зарубіжної літератури. Дискусії щодо чинних програм та підручників на сторінках фахових видань.

Тема 4. Професійна діяльність учителя зарубіжної літератури

Фахова підготовка вчителя зарубіжної літератури та вимоги професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Предметні знання, методична компетентність, особистісні якості й професійна етика вчителя-словесника. Основні напрями діяльності вчителя: дослідження, проєктування уроків, організація читацької роботи та педагогічна комунікація. Планування навчального матеріалу, підготовка до уроків, облік і аналіз результатів навчання. Критерії ефективності роботи вчителя: розвиток читацької компетентності учнів, організація діалогу з художнім твором, підтримка аргументованого висловлення та поваги до культурного розмаїття. Самоаналіз професійної діяльності, адаптація навчання до потреб і читацького досвіду учнів, упровадження методичних інновацій. Самоосвіта й підвищення кваліфікації; вивчення, узагальнення й поширення передового досвіду вчителів-словесників. Участь у методичних об'єднаннях, проблемних і творчих групах; вивчення, критичне осмислення та поширення педагогічного досвіду. Кабінет літератури як творча майстерня вчителя.

Змістовий модуль 2. Методи та форми викладання зарубіжної літератури

Тема 5. Класифікація методів в дидактиці та методиці. Визначення понять «метод», «прийом», «форма», «засіб» і «технологія навчання». Основні класифікації методів в

педагогічній науці, класифікація методів та прийомів вивчення літератури в школі та специфіка їх застосування на уроках зарубіжної літератури. Метод творчого читання на різних етапах вивчення зарубіжної літератури (прийоми: різні види читання). Метод евристичної бесіди (прийоми: система запитань, бесіда за прочитаним, словникова робота, система завдань, постановка проблеми, проведення диспуту, порівняння творів). Різновиди бесід (за заздалегідь поставленим запитанням, вільна, евристична тощо). Дослідницький метод та його прийоми: побудова системи запитань, постановка проблемних запитань, постановка дослідницьких завдань, визначення тем для повідомлень, доповідей. Репродуктивний метод та його прийоми: слово, розповідь, лекція вчителя, завдання за підручником, самостійний добір навчального матеріалу. Творчі роботи на уроках зарубіжної літератури при використанні системи методів та прийомів навчання. Технології розвитку критичного мислення.

Проблемне вивчення художнього твору як засіб оптимізації літературної освіти в школі: визначення, роль проблемних питань та завдань; особливості створення проблемної ситуації. Дидактичні основи проблемного навчання. Особливості проведення уроку-лекції проблемного характеру. Наочність і технічні засоби на уроках з проблемного вивчення художнього твору. Дискусійність питання в методиці щодо проблемного навчання.

Культурологічний підхід до викладання зарубіжної літератури в школі. Методичний аспект культурологічного вивчення літератури. Зміст та завдання діалогу культур на уроках зарубіжної літератури. Методика підготовки та проведення уроку культурологічного аналізу.

Тема 6. Інноваційні технології навчання та сучасні підходи до вивчення зарубіжної літератури

Сучасні педагогічні підходи до навчання зарубіжної літератури: від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного, STEM орієнтованого підходів, їх реалізація на заняттях словесності. Компетентнісний і діяльнісний підходи: організація роботи, у якій учні читають, досліджують текст, ставлять запитання, зіставляють погляди й створюють власні висловлення. Особистісно орієнтований та інклюзивний підходи: добір доступних способів читання й представлення результатів з урахуванням потреб учнів. Читацькоцентричний підхід: урахування читацького досвіду учнів, підтримка особистісного сприймання твору та поступовий перехід від враження до обґрунтованої інтерпретації. Культурологічний і компаративний підходи: осмислення твору в історико-культурному контексті, діалог літератур і культур, порівняння художніх творів, оригіналу та перекладу.

Проблемне, проєктне, кооперативне та глибинне навчання як сучасні освітні технології для досягнення очікуваних результатів і формування ціннісних ставлень учнів на уроках зарубіжної літератури. Організація дискусій, дебатів, рольових ігор, читацьких конференцій та інсценізацій. Застосування методу «Шість капелюхів мислення», проблемних запитань, інтелект-карт і порівняльних таблиць для аналізу твору та зіставлення його інтерпретацій. Навчання через дослідження: пошук і критична перевірка відомостей про письменника й культурний контекст, робота з художніми деталями та перекладами.

Створення буктрейлерів, подкастів, читацьких щоденників, інтерактивних плакатів і віртуальних літературних виставок. Гейміфікація: літературні квести, вікторини, настільні ігри та інтерактивні вправи. Перевернутий клас, сторітелінг і творча реконструкція подій твору. Використання спільних онлайн-дошок і цифрових інструментів зворотного зв’язку для підтримки читацького діалогу. Традиційна й цифрова наочність. Мультимедійні та імерсивні технології. Педагогічна доцільність, доступність і безпечність використання цифрових засобів. Добір підходів і технологій відповідно до мети уроку, особливостей художнього твору та можливостей учнів.

Тема 7. Методика вивчення творів зарубіжної літератури та використання засобів наочності

Етапи роботи з художнім твором: підготовка учнів до сприймання, читання, обговорення первинних вражень, аналіз та інтерпретація. Етапи вивчення творів зарубіжної літератури: загальні методичні положення. Етап підготовки до сприйняття художнього твору: мета, завдання, основні методичні прийоми, зміст (характер навчального матеріалу), значення. Читання (організація читання твору): значення цього етапу вивчення художнього твору, специфіка його у середніх та старших класах, види читання та їх функції. Аналіз художнього твору: визначення поняття, мета шкільного аналізу, основні принципи, шляхи, види аналізу. Заключний етап вивчення літературного твору: мета, функції, завдання, специфічні форми проведення та види навчальної діяльності.

Аналіз художнього твору в літературознавстві: концептуальні засади, основні принципи та прийоми аналізу. Види літературознавчого аналізу як методологічна основа шкільного аналізу. Шкільний аналіз художнього твору: визначення (вузьке і широке значення), мета, шляхи аналізу. Взаємозв'язок видів і шляхів аналізу художнього твору в шкільній практиці.

Види читання, принципи й шляхи аналізу твору. Методика роботи з образом-персонажем. Особливості вивчення епічних, ліричних, драматичних і фольклорних творів. Урахування історико-культурного контексту, а також специфіки читання твору в перекладі.

Добір і застосування текстових, ілюстративних, аудіовізуальних та історико-культурних матеріалів на різних етапах вивчення твору. Використання екранізацій, подкастів, онлайн-дошок і віртуальних екскурсій для поглиблення роботи з текстом. Освітні можливості VR- та AR-засобів для представлення культурного контексту й художнього світу твору; оцінювання їхньої доступності та методичної доцільності.

Змістовий модуль 3. Планування та проведення уроків зарубіжної літератури

Тема 8. Сучасний урок зарубіжної літератури: методика підготовки та проведення.

Сучасний урок: особливості, основні вимоги. Специфіка уроку літератури. Урок зарубіжної літератури: основні характеристики; місце в системі шкільної освіти. Структура сучасного уроку літератури (загально-дидактичні вимоги). Основні структурні елементи уроку зарубіжної літератури та їх специфіка.

Проблема типології уроків в дидактиці. Класифікація уроків літератури в сучасній методичній науці. Особливості класифікації уроків зарубіжної літератури. Традиційні й нестандартні уроки літератури. Методика підготовки та проведення нетрадиційних уроків зарубіжної літератури: урок творчого читання, урок компаративного аналізу, урок культурологічного аналізу, інтегрований уроку, урок-гра, урок-дослідження, урок-семінар. Методика підготовки і проведення уроку позакласного читання.

Тема 9. Зміст, методи і форми вивчення біографії письменника в школі. Значення відомостей про письменника в освітньому процесі середньої загальноосвітньої школи. Вимоги навчальних програм із зарубіжної літератури в середніх закладах освіти до знань учнів про автора твору, що вивчається. Відомості про письменника в монографічних та оглядових темах.

Зміст, методи і форми вивчення біографії митця в середніх класах; компоненти знань про життєвий і творчий шлях письменника, взаємозв'язок методів засвоєння учнями знань про автора художнього твору в старших класах. Джерела знань про творців зарубіжної літератури, їхні зв'язки з діячами українського літературного процесу.

Тема 10. Вивчення художніх творів зарубіжної літератури в їхній родо-жанровій специфіці

Вивчення епічних творів: основні етапи, ефективні методичні прийоми. Три центри уваги читача: події, герої твору й автор. Особливості сприйняття і вивчення епічних жанрів (роман, повість, оповідання, новела, міф, казка, байка). Робота над епізодом і образом-персонажем у руслі загальної концепції аналізу твору. Роль розуміння авторської позиції й індивідуального стилю письменника в розвитку інтересу до читання й аналізу художніх творів.

Вивчення драматичних творів. Труднощі виявлення авторської позиції при сприйнятті драми. Особливості читацької інтерпретації. Активізація діяльності уяви. Мізансценування. Жанр драматичних творів (трагедія, комедія й ін.). З'ясування конфлікту в драмі і способи створення характерів. Використання сценічної історії спектаклю, наочності і ТЗН на уроках. Основні етапи вивчення драматичних творів: методи та прийоми.

Вивчення ліричних творів у середніх і старших класах: специфіка, основні етапи, методи і прийоми. Особливості сприймання лірики як літературного роду. Необхідність активного співпереживання як умова осмислення ліричного твору. Багатозначність поетичного слова. Використання інших видів мистецтв при вивченні лірики. Особливості вивчення ліричних жанрів (ода, елегія, епіграма, послання й ін.) в основній і старшій школі. Вивчення ліро-епічних жанрів (поема, балада).

Місце і роль навчання виразному читанню на уроках зарубіжної літератури**.** Специфіка аналізу поетичного тексту, зумовлена необхідністю зрозуміти конкретний і узагальнений зміст поетичних образів. Роль ТЗН в усвідомленні ритмічної й інтонаційної своєрідності віршованої мови. Формування вмінь і навичок складання партитури тексту. Основні вимоги до виразного читання ліричних творів. Критерії оцінювання виразного читання. Методика підготовки і проведення уроків виразного читання.

Тема 11. Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на уроках зарубіжної літератури.

Теорія літератури і її значення в шкільній літературній освіті. Система теоретико-літературних понять, що вивчаються у школі. Наочно-образна основа історико- і теоретико-літературних понять у школі. Поняття про літературні напрями і течії, метод та стиль, зв'язані з усвідомленням основних компонентів літературного твору.

Роль теоретико-літературних понять в удосконалюванні читацького досвіду учнів, оволодінні критеріями оцінок художніх явищ. Послідовність у формуванні теоретико-літературних понять. Порівняльний аналіз оригіналу та перекладу, засвоєння теоретичних понять, пов'язаних із вивченням перекладної літератури.

Значення роботи з літературно-критичними матеріалами в системі роботи на уроках зарубіжної літератури. Основні завдання вивчення літературно-критичних матеріалів на уроках зарубіжної літератури. Основні етапи і методика вивчення літературно-критичних матеріалів у школі. Вдосконалення навчальної діяльності школярів (робота над планом, тезами, конспектом) у роботі над літературно-критичними матеріалами на уроках зарубіжної літератури.

Тема 12. Розвиток мовленнєвої культури та творчих здібностей школярів засобами мистецтва слова

Розвиток писемного та усного мовлення на уроках зарубіжної літератури. Загально-теоретичні основи розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках зарубіжної літератури. Особливості розвитку усного та писемного зв’язного мовлення учнів 5-9 та 10-12 класів. Основні види письмових робіт на уроках зарубіжної літератури та їх характеристика (відгук, рецензія, переказ, твір-розповідь, твір-опис, твір-роздум, твір-характеристика літературного образу, твір за малюнком, твір-компаративний аналіз, твір проблемного характеру тощо). Проведення інтерактивних ігор з метою розвитку зв’язного мовлення учнів на уроках зарубіжної літератури.

Компаративний аналіз на уроках зарубіжної літератури. Компаративістика і вивчення літератури в школі: визначення понять, теорія питання. Проблеми та перспективи використання компаративного аналізу на уроках зарубіжної літератури. Урок компаративного аналізу: мета, психолого-педагогічні можливості, методика підготовки і проведення. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури.

Тема 13. Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій (eRead).

Стратегія розвитку читання «Читання як життєва стратегія». Читання як рецептивний вид мовленнєвої діяльності. Міжнародне дослідження якості освіти – PISA. Читацька грамотність. Розвиток навичок читання у XXI столітті. Проблеми формування читацької грамотності. Особливості розвитку навичок читання в умовах НУШ. Читання як життєва стратегія. Види читання. Методики навчання читання. Принципи, методи та прийоми та стратегії навчання читанню. Шляхи мотивації до читання представників різних вікових категорій. Зміна читацьких звичок та уподобань. Інший читач. Порівняння традиційного та цифрового читання: когнітивні та психологічні аспекти. Електронні та друковані книги. Інтерактивні вправи та ігри для розвитку швидкочитання та розуміння тексту. Цифрові додатки для аналізу тексту та розвитку критичного мислення. Використання онлайн-платформ для колективного читання та обговорень (Padlet, Google Classroom). Створення мультимедійних конспектів і візуальних схем для покращення розуміння тексту. Штучний інтелект та персоналізовані рекомендації текстів для розвитку читання. Адаптивні освітні програми та цифрові підручники для різних рівнів читацької компетентності. Використання VR/AR-технологій для інтерактивного читання та занурення у текст. Розробка уроків та проєктів із використанням цифрових ресурсів для читання. Медіаграмотність та цифрова культура у процесі читання. Оцінювання та моніторинг читацьких навичок у цифровому середовищі. Дидактичні принципи та стратегії створення завдань з розвитку навичок читання з використанням цифрових засобів навчання.

Тема 14. Оцінювання результатів навчання учнів.

Оцінювання як складник освітнього процесу. Функції, принципи та види оцінювання. Узгодження очікуваних результатів, навчальної діяльності та способів оцінювання. Діагностувальне, формувальне і підсумкове оцінювання. Об’єкти оцінювання результатів навчання зарубіжної літератури. Критерії оцінювання усних відповідей, письмових робіт, читацької, творчої, дослідницької та проєктної діяльності. Критерії успіху і зворотний зв’язок. Самооцінювання та взаємооцінювання. Рубрики, чеклісти й оцінювальні шкали. Компетентнісно орієнтовані та тестові завдання. Цифрові інструменти оцінювання.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття	**Назва теми**	**Кількість годин**	**Згідно з розкладом**
		о/д. ф.	
1	***2***	***3***	***4***
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання зарубіжної літератури			
Лекція 1	**Тема: Методика викладання зарубіжної літератури як навчальна дисципліна** **Питання:** Зміст, завдання і структура курсу «Методика викладання зарубіжної літератури». Особливості вивчення літератури як виду мистецтва і науки. Об’єкт і предмет МВЗЛ. Методологічні основи викладання дисципліни у вищій школі. Методи дослідження методики викладання зарубіжної літератури та їх характеристика: критичне переосмислення набутого досвіду, усне й письмове опитування, спостереження, педагогічний експеримент. Сукупність наук, які виконують роль підвалин дисципліни «Методика викладання зарубіжної літератури», її зв’язок із суміжними науками, насамперед, літературознавством і мовознавством, естетикою, педагогікою і психологією, а також методикою викладання української літератури в середній школі. Актуальні проблеми викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі: дискусії на сторінках фахових видань. Роль	2	*один раз на два тижні*

	практики викладання зарубіжної літератури у розвитку методичної науки та інноваційного оновлення літературної освіти.		
Практичне заняття 1	**Тема: Специфіка шкільного предмету «Зарубіжна література»** **Питання:** Місце і роль шкільної дисципліни «Зарубіжна література» в системі літературної освіти української школи. Основні методичні напрямки викладання зарубіжної літератури. Проблеми викладання шкільного курсу «Зарубіжна література» та шляхи підвищення ефективності його викладання. Культурологічний підхід до вивчення зарубіжної літератури в школі. Законодавча база викладання зарубіжної літератури в українській школі: Національна доктрина розвитку освіти в Україні XXI ст.; Державні стандарти базової і повної середньої освіти, Концепція літературної освіти, Концепція профільного навчання в старшій школі, Концепція нової української школи. Сучасні дискусії з проблем шкільної літературної освіти в Україні. Державні стандарти базової та профільної середньої освіти як основа літературної освіти. Модельні та навчальні програми із зарубіжної літератури. Формування ключових компетентностей і наскрізних умінь у процесі читання та вивчення художніх творів. Структура, зміст і принципи побудови шкільного курсу «Зарубіжна література», послідовність його вивчення в основній і старшій школі. Принципи добору художніх творів і побудови шкільних підручників. Структура, зміст і принципи побудови модельних навчальних програм та підручників із зарубіжної літератури. Порівняльна характеристика чинних модельних навчальних програм. Огляд шкільних підручників з зарубіжної літератури. Дискусії щодо чинних програм та підручників на сторінках фахових видань. **Творче завдання: «Підручник очима вчителя й читача»** Оберіть один із шкільних підручників із зарубіжної літератури для будь-якого класу. Проаналізуйте обраний підручник: структуру змісту, відповідність програмі, принципи представлення художніх творів, біографічних відомостей, теоретико-літературних понять і культурологічних матеріалів. Оцініть функції ілюстрацій, довідкових блоків та цифрових доповнень. Зверніть увагу на характер дидактичного матеріалу, його відповідність вимогам Державного стандарту, концепції літературної освіти, чинної програми. Докладно дослідіть систему завдань до одного твору. Визначте співвідношення завдань на відтворення змісту, уважне читання, інтерпретацію, порівняння, дослідження та творчість; з'ясуйте можливості диференціації, самостійного вибору й самооцінювання учнів.	2	*один раз на два тижні*
Самостійна робота 1	**Тема: Етапи формування і розвитку «Методики викладання зарубіжної літератури» як навчальної дисципліни** **Питання:** Основні факти історії викладання зарубіжної (світової) літератури в радянській школі. Аналіз проблеми викладання зарубіжної літератури з часів незалежності України. Статус предмета «Зарубіжна література» в середніх навчальних закладах України. Причини, які зумовили його впровадження: інтернаціоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту. Історія становлення предмета в школі. Специфіка викладання зарубіжної літератури в різних типах закладів освіти України. Мета і завдання шкільного курсу зарубіжної літератури у контексті Національної доктрини розвитку освіти в Україні XXI ст. Сучасний стан методики викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі. **Творче завдання: «Методика в портретах: постаті та ідеї літературної освіти»**	8	

	Оберіть постать педагога, науковця-методиста, літературознавця або автора шкільних підручників та проаналізуйте його внесок у становлення й розвиток методики викладання зарубіжної літератури. Визначте історичний етап, із яким пов'язана діяльність обраної постаті, та освітні потреби, на які відповідали її методичні ідеї. У дослідженні розкрийте погляди діяча на мету й завдання шкільної літературної освіти; принципи добору художніх творів і побудови навчальних матеріалів; методи та прийоми організації читання, аналізу й інтерпретації тексту; роль учителя та учня в літературному навчанні. З'ясуйте, як запропоновані підходи вплинули на подальший розвиток методики та які з них можуть бути використані або переосмислені в сучасній школі. Опрацюйте наукові й педагогічні праці, фахові статті, підручники та достовірні довідкові джерела. Зосередьте увагу на методичних ідеях, підкріплюючи висновки конкретними прикладами та посиланнями. Підготуйте мультимедійну презентацію або інтерактивний постер, у якому представте постать у контексті розвитку літературної освіти, ключові ідеї, цитати, зображення та схеми.		
Лекція 2	**Тема: Професійна діяльність учителя зарубіжної літератури** **Питання:** Фахова підготовка вчителя зарубіжної літератури та вимоги професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Предметні знання, методична компетентність, особистісні якості й професійна етика вчителя-словесника. Основні напрями діяльності вчителя: дослідження, проєктування уроків, організація читацької роботи та педагогічна комунікація. Планування навчального матеріалу, підготовка до уроків, облік і аналіз результатів навчання. Критерії ефективності роботи вчителя: розвиток читацької компетентності учнів, організація діалогу з художнім твором, підтримка аргументованого висловлення та поваги до культурного розмаїття. Самоаналіз професійної діяльності, адаптація навчання до потреб і читацького досвіду учнів, упровадження методичних інновацій. Самоосвіта й підвищення кваліфікації; вивчення, узагальнення й поширення передового досвіду вчителів-словесників. Участь у методичних об'єднаннях, проблемних і творчих групах; вивчення, критичне осмислення та поширення педагогічного досвіду. Кабінет літератури як творча майстерня вчителя.	2	*один раз на два тижні*
Практичне заняття 2	**Тема: Учитель зарубіжної літератури: компетентності та напрями діяльності** **Питання:** Фахова підготовка вчителя зарубіжної літератури та вимоги професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Предметні знання, методична компетентність, особистісні якості й професійна етика вчителя-словесника. Основні напрями діяльності вчителя: дослідження, проєктування уроків, організація читацької роботи та педагогічна комунікація. Планування навчального матеріалу, підготовка до уроків, облік і аналіз результатів навчання. Критерії ефективності роботи вчителя: розвиток читацької компетентності учнів, організація діалогу з художнім твором, підтримка аргументованого висловлення та поваги до культурного розмаїття. Самоаналіз професійної діяльності, адаптація навчання до потреб і читацького досвіду учнів, упровадження методичних інновацій. Самоосвіта й підвищення кваліфікації; вивчення, узагальнення й поширення передового досвіду вчителів-словесників. Участь у методичних об'єднаннях, проблемних і творчих групах; вивчення, критичне осмислення та поширення педагогічного досвіду. Зміна ролі вчителя як організатора, фасилітатора й наставника освітнього процесу. **Творче завдання: «Компетентність у дії: професійний портрет учителя»**	2	*один раз на два тижні*

	Ознайомтеся з професійним стандартом учителя закладу загальної середньої освіти. Створіть візуальний професійний портрет учителя зарубіжної літератури, відобразивши предметні знання, методичні вміння, особистісні якості та принципи професійної етики. До кожного складника доберіть приклад конкретної педагогічної дії: організація читання, підтримка аргументованої інтерпретації, урахування читацьких потреб учнів, формування поваги до культурного розмаїття. Доповніть портрет трьома професійними ситуаціями: учень пропонує незвичне прочитання твору; частина класу має труднощі з читанням; під час дискусії виникає зневажливе висловлювання про іншу культуру. Запропонуйте й обґрунтуйте дії вчителя в кожній ситуації. Одну з них представте у форматі рольового діалогу з однокурсниками. Підготуйте мультимедійну презентацію або інтерактивний постер.		
Самостійна робота 2	**Тема:** Професійна діяльність учителя зарубіжної літератури **Питання:** Самоосвіта вчителя зарубіжної літератури: визначення професійних потреб і планування індивідуальної траєкторії розвитку. Форми підвищення кваліфікації вчителя-словесника та критерії вибору навчальних програм. Джерела педагогічного досвіду й способи його вивчення та узагальнення. Критерії оцінювання можливостей застосування досвіду іншого вчителя у власній практиці. Роль методичних об'єднань у професійному розвитку вчителя зарубіжної літератури. Участь учителя у проблемних і творчих групах: цілі, форми співпраці та можливі результати. Способи представлення й поширення власних методичних напрацювань серед колег. **Творче завдання: «Педагогічний досвід під лупою»** Оберіть приклад досвіду вчителя зарубіжної літератури, представлений у фаховій публікації, розробці уроку, відеозаписі заняття або матеріалах педагогічного блогу. Визначте проблему, яку розв'язує педагог, провідну методичну ідею, способи організації читацької діяльності та наведені свідчення результативності. Підготуйте «Паспорт педагогічного досвіду», у якому зазначте джерело, цільову аудиторію, методи й прийоми, необхідні ресурси, результати та обмеження застосування. Розмежуйте висновки, підтверджені матеріалами, і твердження, що потребують додаткової перевірки. Сформулюйте три запитання, які ви поставили б автору для глибшого розуміння його практики. Узагальніть досвід у форматі візуальної схеми «Проблема – педагогічне рішення – діяльність учнів – результат».	10	
Змістовий модуль 2. **Методи та форми викладання зарубіжної літератури**			
Лекція 3	**Тема: Класифікація методів в дидактиці та методиці** **Питання:** Визначення понять «метод», «прийом», «форма», «засіб» і «технологія навчання». Основні класифікації методів в педагогічній науці, класифікація методів та прийомів вивчення літератури в школі та специфіка їх застосування на уроках зарубіжної літератури. Метод творчого читання на різних етапах вивчення зарубіжної літератури (прийоми: різні види читання). Метод евристичної бесіди (прийоми: система запитань, бесіда за прочитаним, словникова робота, система завдань, постановка проблеми, проведення диспуту, порівняння творів). Різновиди бесід (за заздалегідь поставленим запитанням, вільна, евристична тощо). Дослідницький метод та його прийоми: побудова системи запитань, постановка проблемних запитань, постановка дослідницьких завдань, визначення тем для повідомлень, доповідей. Репродуктивний метод та його прийоми: слово, розповідь, лекція вчителя, завдання за підручником, самостійний добір навчального матеріалу. Творчі роботи на уроках зарубіжної	2	*один раз на два тижні*

	літератури при використанні системи методів та прийомів навчання. Технології розвитку критичного мислення. Проблемне вивчення художнього твору як засіб оптимізації літературної освіти в школі: визначення, роль проблемних питань та завдань; особливості створення проблемної ситуації. Дидактичні основи проблемного навчання. Особливості проведення уроку-лекції проблемного характеру. Наочність і технічні засоби на уроках з проблемного вивчення художнього твору. Дискусійність питання в методиці щодо проблемного навчання. Культурологічний підхід до викладання зарубіжної літератури в школі. Методичний аспект культурологічного вивчення літератури. Зміст та завдання діалогу культур на уроках зарубіжної літератури. Методика підготовки та проведення уроку культурологічного аналізу.		
Практичне заняття 3	**Тема: Класифікація методів в дидактиці та методиці** Питання: Визначення понять «метод», «прийом», «форма», «засіб» і «технологія навчання». Основні класифікації методів в педагогічній науці, класифікація методів та прийомів вивчення літератури в школі та специфіка їх застосування на уроках зарубіжної літератури. Метод творчого читання на різних етапах вивчення зарубіжної літератури (прийоми: різні види читання). Метод евристичної бесіди (прийоми: система запитань, бесіда за прочитаним, словникова робота, система завдань, постановка проблеми, проведення диспуту, порівняння творів). Різновиди бесід (за заздалегідь поставленим запитанням, вільна, евристична тощо). Дослідницький метод та його прийоми: побудова системи запитань, постановка проблемних запитань, постановка дослідницьких завдань, визначення тем для повідомлень, доповідей. Репродуктивний метод та його прийоми: слово, розповідь, лекція вчителя, завдання за підручником, самостійний добір навчального матеріалу. Творчі роботи на уроках зарубіжної літератури при використанні системи методів та прийомів навчання. Технології розвитку критичного мислення. Проблемне вивчення художнього твору як засіб оптимізації літературної освіти в школі: визначення, роль проблемних питань та завдань; особливості створення проблемної ситуації. Дидактичні основи проблемного навчання. Особливості проведення уроку-лекції проблемного характеру. Наочність і технічні засоби на уроках з проблемного вивчення художнього твору. Дискусійність питання в методиці щодо проблемного навчання. Культурологічний підхід до викладання зарубіжної літератури в школі. Методичний аспект культурологічного вивчення літератури. Зміст та завдання діалогу культур на уроках зарубіжної літератури. Методика підготовки та проведення уроку культурологічного аналізу. **Творче завдання: «Методичний конструктор: від поняття до педагогічної дії»** Створіть набір карток із прикладами організації навчання зарубіжної літератури: виразне читання, евристична бесіда, робота в парах, ілюстрація, проблемне запитання, читацька конференція, мультимедійна презентація, технологія розвитку критичного мислення тощо. Розподіліть картки за категоріями «метод – прийом – форма – засіб – технологія навчання». Обґрунтуйте рішення з опорою на визначення понять та обрану класифікацію. До прикладів, які допускають різне тлумачення, додайте контекст їх застосування. Оберіть художній твір і сконструюйте фрагмент уроку, поєднавши метод, конкретні прийоми, форму роботи та засоби навчання. Поясніть, як вони допомагають досягти визначеного читацького	2	*один раз на два тижні*

	результату. Підготуйте мультимедійну презентацію або інтерактивний постер		
Лекція 4	**Тема: Інноваційні технології навчання та сучасні підходи до вивчення зарубіжної літератури** **Питання:** Сучасні педагогічні підходи до навчання зарубіжної літератури: від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного, STEM орієнтованого підходів, їх реалізація на заняттях словесності. Компетентнісний і діяльнісний підходи: організація роботи, у якій учні читають, досліджують текст, ставлять запитання, зіставляють погляди й створюють власні висловлення. Особистісно орієнтований та інклюзивний підходи: добір доступних способів читання й представлення результатів з урахуванням потреб учнів. Читацькоцентричний підхід: урахування читацького досвіду учнів, підтримка особистісного сприймання твору та поступовий перехід від враження до обґрунтованої інтерпретації. Культурологічний і компаративний підходи: осмислення твору в історико-культурному контексті, діалог літератур і культур, порівняння художніх творів, оригіналу та перекладу. Проблемне, проєктне, кооперативне та глибинне навчання як сучасні освітні технології для досягнення очікуваних результатів і формування ціннісних ставлень учнів на уроках зарубіжної літератури. Організація дискусій, дебатів, рольових ігор, читацьких конференцій та інсценізацій. Застосування методу «Шість капелюхів мислення», проблемних запитань, інтелект-карт і порівняльних таблиць для аналізу твору та зіставлення його інтерпретацій. Навчання через дослідження: пошук і критична перевірка відомостей про письменника й культурний контекст, робота з художніми деталями та перекладами. Створення буктрейлерів, подкастів, читацьких щоденників, інтерактивних плакатів і віртуальних літературних виставок. Гейміфікація: літературні квести, вікторини, настільні ігри та інтерактивні вправи. Перевернутий клас, сторітелінг і творча реконструкція подій твору. Використання спільних онлайн-дошок і цифрових інструментів зворотного зв'язку для підтримки читацького діалогу. Традиційна й цифрова наочність. Мультимедійні та імерсивні технології. Педагогічна доцільність, доступність і безпечність використання цифрових засобів. Добір підходів і технологій відповідно до мети уроку, особливостей художнього твору та можливостей учнів.	2	*один раз на два тижні*
Практичне заняття 4	**Тема: Інноваційні технології навчання та сучасні підходи до вивчення зарубіжної літератури** **Питання:** Сучасні педагогічні підходи до навчання зарубіжної літератури: від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного, STEM орієнтованого підходів, їх реалізація на заняттях словесності. Компетентнісний і діяльнісний підходи: організація роботи, у якій учні читають, досліджують текст, ставлять запитання, зіставляють погляди й створюють власні висловлення. Особистісно орієнтований та інклюзивний підходи: добір доступних способів читання й представлення результатів з урахуванням потреб учнів. Читацькоцентричний підхід: урахування читацького досвіду учнів, підтримка особистісного сприймання твору та поступовий перехід від враження до обґрунтованої інтерпретації. Культурологічний і компаративний підходи: осмислення твору в історико-культурному контексті, діалог літератур і культур, порівняння художніх творів, оригіналу та перекладу.	2	*один раз на два тижні*

	Проблемне, проєктне, кооперативне та глибинне навчання як сучасні освітні технології для досягнення очікуваних результатів і формування ціннісних ставлень учнів на уроках зарубіжної літератури. Організація дискусій, дебатів, рольових ігор, читацьких конференцій та інсценізацій. Застосування методу «Шість капелюхів мислення», проблемних запитань, інтелект-карт і порівняльних таблиць для аналізу твору та зіставлення його інтерпретацій. Навчання через дослідження: пошук і критична перевірка відомостей про письменника й культурний контекст, робота з художніми деталями та перекладами. Створення буктрейлерів, подкастів, читацьких щоденників, інтерактивних плакатів і віртуальних літературних виставок. Гейміфікація: літературні квести, вікторини, настільні ігри та інтерактивні вправи. Перевернутий клас, сторітелінг і творча реконструкція подій твору. Використання спільних онлайн-дошок і цифрових інструментів зворотного зв'язку для підтримки читацького діалогу. Традиційна й цифрова наочність. Мультимедійні та імерсивні технології. Педагогічна доцільність, доступність і безпечність використання цифрових засобів. Добір підходів і технологій відповідно до мети уроку, особливостей художнього твору та можливостей учнів. **Творче завдання: «Літературна лабораторія: дослідження перетворюється на проєкт»** Оберіть проблему художнього твору, яка допускає різні інтерпретації. Спроєктуйте групове дослідження, під час якого учні формулюватимуть запитання, висуватимуть припущення, шукатимуть текстові докази та перевірятимуть відомості про культурний контекст. Поєднайте літературний аналіз з однією іншою галуззю – історією, мистецтвом, географією або природничими науками. Поясніть, як це допоможе зрозуміти твір. Для STEM-складника можна запропонувати аналіз описаної технології, просторове моделювання або роботу з даними, якщо вони мають значення для інтерпретації. Розподіліть ролі в групі та передбачте фіксацію внеску кожного учасника. Створіть прототип підсумкового продукту: подкаст, буктрейлер, інтерактивну виставку або дослідницький плакат. Додайте до нього коротке пояснення використаних доказів і джерел. Підготуйте паспорт проєкту, прототип продукту та критерії оцінювання змісту й командної роботи.		
Самостійна робота 3	**Тема:** Культурологічний підхід до викладання зарубіжної літератури в школі **Питання:** Культурологічний підхід до викладання зарубіжної літератури в школі. Методичний аспект культурологічного вивчення літератури. Зміст та завдання діалогу культур на уроках зарубіжної літератури. Методика підготовки та проведення уроку культурологічного аналізу. **Творче завдання: «Діалог культур: спільне запитання – різні художні відповіді»** Доберіть твір зарубіжної літератури та твір української літератури, які дають змогу обговорити спільну проблему: свободу, відповідальність, родинні взаємини, ставлення до природи або пошук власної ідентичності. Обґрунтуйте доцільність їх зіставлення для обраного класу. Доберіть уривки, у яких виявляються як спільні людські цінності, так і культурно зумовлені відмінності. Підготуйте порівняльну таблицю, чотири проблемні запитання та короткі контекстуальні пояснення. Розробіть інструкцію для учнів щодо виконання завдання «Лист читача між культурами»: пояснити, що допомогло зрозуміти іншу культурну перспективу, підтвердивши думку прикладами з обох текстів. Передбачте уточнювальні репліки вчителя для подолання стереотипних узагальнень. Підготуйте: комплект матеріалів для	10	

	порівняння, сценарій обговорення та зразок підсумкового завдання.		
Лекція 5	**Тема: Методика вивчення творів зарубіжної літератури та використання засобів наочності** **Питання:** Етапи роботи з художнім твором: підготовка учнів до сприймання, читання, обговорення первинних вражень, аналіз та інтерпретація. Етапи вивчення творів зарубіжної літератури: загальні методичні положення. Етап підготовки до сприйняття художнього твору: мета, завдання, основні методичні прийоми, зміст (характер навчального матеріалу), значення. Читання (організація читання твору): значення цього етапу вивчення художнього твору, специфіка його у середніх та старших класах, види читання та їх функції. Аналіз художнього твору: визначення поняття, мета шкільного аналізу, основні принципи, шляхи, види аналізу. Заключний етап вивчення літературного твору: мета, функції, завдання, специфічні форми проведення та види навчальної діяльності. Аналіз художнього твору в літературознавстві: концептуальні засади, основні принципи та прийоми аналізу. Види літературознавчого аналізу як методологічна основа шкільного аналізу. Шкільний аналіз художнього твору: визначення (вузьке і широке значення), мета, шляхи аналізу. Взаємозв'язок видів і шляхів аналізу художнього твору в шкільній практиці. Види читання, принципи й шляхи аналізу твору. Методика роботи з образом-персонажем. Особливості вивчення епічних, ліричних, драматичних і фольклорних творів. Урахування історико-культурного контексту, а також специфіки читання твору в перекладі. Добір і застосування текстових, ілюстративних, аудіовізуальних та історико-культурних матеріалів на різних етапах вивчення твору. Використання екранізацій, подкастів, онлайн-дошок і віртуальних екскурсій для поглиблення роботи з текстом. Освітні можливості VR- та AR-засобів для представлення культурного контексту й художнього світу твору; оцінювання їхньої доступності та методичної доцільності.	2	*один раз на два тижні*
Практичне заняття 5	**Тема: Методика вивчення творів зарубіжної літератури та використання засобів наочності** **Питання:** Етапи роботи з художнім твором: підготовка учнів до сприймання, читання, обговорення первинних вражень, аналіз та інтерпретація. Етапи вивчення творів зарубіжної літератури: загальні методичні положення. Етап підготовки до сприйняття художнього твору: мета, завдання, основні методичні прийоми, зміст (характер навчального матеріалу), значення. Читання (організація читання твору): значення цього етапу вивчення художнього твору, специфіка його у середніх та старших класах, види читання та їх функції. Аналіз художнього твору: визначення поняття, мета шкільного аналізу, основні принципи, шляхи, види аналізу. Заключний етап вивчення літературного твору: мета, функції, завдання, специфічні форми проведення та види навчальної діяльності. Аналіз художнього твору в літературознавстві: концептуальні засади, основні принципи та прийоми аналізу. Види літературознавчого аналізу як методологічна основа шкільного аналізу. Шкільний аналіз художнього твору: визначення (вузьке і широке значення), мета, шляхи аналізу. Взаємозв'язок видів і шляхів аналізу художнього твору в шкільній практиці. Види читання, принципи й шляхи аналізу твору. Методика роботи з образом-персонажем. Особливості вивчення епічних, ліричних, драматичних і фольклорних творів. Урахування історико-культурного контексту, а також специфіки читання твору в	2	*один раз на два тижні*

	перекладі. Добір і застосування текстових, ілюстративних, аудіовізуальних та історико-культурних матеріалів на різних етапах вивчення твору. Використання екранізацій, подкастів, онлайн-дошок і віртуальних екскурсій для поглиблення роботи з текстом. Освітні можливості VR- та AR-засобів для представлення культурного контексту й художнього світу твору; оцінювання їхньої доступності та методичної доцільності. **Творче завдання: «Читацький маршрут: від першого враження до інтерпретації»** Оберіть твір зарубіжної літератури та цільовий клас. Створіть маршрут його вивчення, який охоплює підготовку до сприймання, читання, обговорення первинних вражень, аналіз та підсумкову інтерпретацію. Для кожного етапу визначте мету, дії учнів, методичні прийоми та очікуваний результат. Передбачте різні види читання відповідно до завдань: первинне ознайомлення, вибіркове читання для пошуку доказів, повторне читання для уточнення смислів, виразне читання для осмислення інтонації. Доберіть до двох етапів засоби наочності й поясніть їхню навчальну функцію. Сконструюйте маршрут навколо проблемного запитання, відповідь на яке учні поступово уточнюватимуть. На заключному етапі запропонуйте створити «Карту зміни читацької думки»: початкове враження – важливе текстове відкриття – аргументований висновок. Форма представлення: візуальна карта маршруту, картки завдань і демонстрація одного навчального фрагмента.		
Самостійна робота 4	**Тема:** Проблемне, проєктне та кооперативне навчання як сучасні освітні технології для досягнення очікуваних результатів і формування ціннісних ставлень учнів на уроках зарубіжної літератури **Питання:** Освітні технології навчання, виховання та розвитку учнів для досягнення очікуваних результатів та формування ціннісних ставлень на уроках зарубіжної літератури: проблемне, проєктне та кооперативне навчання. Проблемне навчання: сутність, механізм, освітні інструменти. Проєктне навчання: сутність, переваги, планування навчального проєкту. Спільні й відмінні риси проблемного та проєктного навчання. Кооперативне навчання: методи, умови ефективного перебігу, матриця оцінювання групової діяльності учнів; стратегії кооперації в класі. Діяльнісний підхід: організація навчання на засадах активної участі учнів у пізнавальній діяльності (основні принципи, етапи та структура навчальної діяльності, орієнтація на досягнення освітнього результату). Реалізація діяльнісного підходу через проблемне навчання, проєктну та дослідницьку діяльність, кооперативні форми роботи, моделювання життєвих ситуацій, практико-спрямовані та рефлексивні завдання. **Теоретико-практичне завдання «Проблемне, проєктне та кооперативне навчання: спільне й відмінне»** Опрацюйте навчально-методичні джерела та виконайте порівняльний аналіз проблемного, проєктного й кооперативного навчання. З’ясуйте, як кожна технологія організовує читацьку діяльність, сприяє досягненню навчальних результатів і формуванню ціннісних ставлень учнів. Критерії порівняння: мета та провідна ідея; що є основою організації діяльності; основні дії учнів; роль учителя; характер взаємодії між учнями; етапи роботи; очікуваний результат або продукт; можливості розвитку читацьких умінь; можливості осмислення цінностей твору; умови ефективності та можливі труднощі. Сформулюйте порівняльний висновок: поясніть, за яких навчальних цілей доцільно обирати кожну технологію та як їх можна поєднати в одній читацькій діяльності. Окремо обґрунтуйте, чому проблемне запитання саме по собі ще не забезпечує проблемного	10	

	навчання, створення презентації – проєктного, а розподіл учнів на групи – кооперативного.		
Змістовий модуль 3. **Планування та проведення уроків зарубіжної літератури**			
Лекція 6	**Тема: Сучасний урок зарубіжної літератури: методика підготовки та проведення** **Питання:** Сучасний урок: особливості, основні вимоги. Специфіка уроку літератури. Урок зарубіжної літератури: основні характеристики; місце в системі шкільної освіти. Структура сучасного уроку літератури (загально-дидактичні вимоги). Основні структурні елементи уроку зарубіжної літератури та їх специфіка. Проблема типології уроків в дидактиці. Класифікація уроків літератури в сучасній методичній науці. Особливості класифікації уроків зарубіжної літератури. Традиційні й нестандартні уроки літератури. Методика підготовки та проведення нетрадиційних уроків зарубіжної літератури: урок творчого читання, урок компаративного аналізу, урок культурологічного аналізу, інтегрований уроку, урок-гра, урок-дослідження, урок-семінар. Методика підготовки і проведення уроку позакласного читання.	2	*один раз на два тижні*
Практичне заняття 6	**Тема: Сучасний урок зарубіжної літератури: методика підготовки та проведення** **Питання:** Сучасний урок: особливості, основні вимоги. Специфіка уроку літератури. Урок зарубіжної літератури: основні характеристики; місце в системі шкільної освіти. Структура сучасного уроку літератури (загально-дидактичні вимоги). Основні структурні елементи уроку зарубіжної літератури та їх специфіка. Проблема типології уроків в дидактиці. Класифікація уроків літератури в сучасній методичній науці. Особливості класифікації уроків зарубіжної літератури. Традиційні й нестандартні уроки літератури. Методика підготовки та проведення нетрадиційних уроків зарубіжної літератури: урок творчого читання, урок компаративного аналізу, урок культурологічного аналізу, інтегрований уроку, урок-гра, урок-дослідження, урок-семінар. Методика підготовки і проведення уроку позакласного читання. **Творче завдання: «Візуальний сценарій уроку зарубіжної літератури»** Створіть візуальну карту-сценарій уроку зарубіжної літератури у вигляді інфографіки, ментальної карти або сторіборду. Оберіть художній твір і визначте цільовий клас. Відобразіть ключові компоненти: тему, мету та очікувані результати; основні етапи уроку; види читацької діяльності й форми взаємодії учнів; засоби наочності, цифрові або інтерактивні інструменти; способи оцінювання та рефлексії. Продемонструйте, як учні переходять від первинних вражень до аналізу й аргументованої інтерпретації твору. До кожного етапу додайте короткий приклад запитання або завдання, що спрямовує увагу на художній текст. Для створення карти використайте Canva, Padlet, Miro, MindMeister або PowerPoint.	2	*один раз на два тижні*
Лекція 7	**Тема: Зміст, методи і форми вивчення біографії письменника в школі.** **Питання:** Значення відомостей про письменника в освітньому процесі середньої загальноосвітньої школи. Вимоги навчальних програм із зарубіжної літератури в середніх закладах освіти до знань учнів про автора твору, що вивчається. Відомості про письменника в монографічних та оглядових темах.	2	*один раз на два тижні*

	Зміст, методи і форми вивчення біографії митця в середніх класах; компоненти знань про життєвий і творчий шлях письменника, взаємозв'язок методів засвоєння учнями знань про автора художнього твору в старших класах. Джерела знань про творців зарубіжної літератури, їхні зв'язки з діячами українського літературного процесу.		
Практичне заняття 7	**Тема: Вивчення художніх творів зарубіжної літератури в їхній родо-жанровій специфіці** **Питання:** Вивчення епічних творів: основні етапи, ефективні методичні прийоми. Три центри уваги читача: події, герої твору й автор. Особливості сприйняття і вивчення епічних жанрів (роман, повість, оповідання, новела, міф, казка, байка). Робота над епізодом і образом-персонажем у руслі загальної концепції аналізу твору. Роль розуміння авторської позиції й індивідуального стилю письменника в розвитку інтересу до читання й аналізу художніх творів. Вивчення драматичних творів. Труднощі виявлення авторської позиції при сприйнятті драми. Особливості читацької інтерпретації. Активізація діяльності уяви. Мізансценування. Жанр драматичних творів (трагедія, комедія й ін.). З'ясування конфлікту в драмі і способи створення характерів. Використання сценічної історії спектаклю, наочності і ТЗН на уроках. Основні етапи вивчення драматичних творів: методи та прийоми. Вивчення ліричних творів у середніх і старших класах: специфіка, основні етапи, методи і прийоми. Особливості сприймання лірики як літературного роду. Необхідність активного співпереживання як умова осмислення ліричного твору. Багатозначність поетичного слова. Використання інших видів мистецтв при вивченні лірики. Особливості вивчення ліричних жанрів (ода, елегія, епіграма, послання й ін.) в основній і старшій школі. Вивчення ліро-епічних жанрів (поема, балада). Місце і роль навчання виразному читанню на уроках зарубіжної літератури**.** Специфіка аналізу поетичного тексту, зумовлена необхідністю зрозуміти конкретний і узагальнений зміст поетичних образів. Роль ТЗН в усвідомленні ритмічної й інтонаційної своєрідності віршованої мови. Формування вмінь і навичок складання партитури тексту. Основні вимоги до виразного читання ліричних творів. Критерії оцінювання виразного читання. Методика підготовки і проведення уроків виразного читання. **Творче завдання: «Методична майстерня: епізод, поетичний образ, драматичний конфлікт»** Доберіть три невеликі тексти або завершені фрагменти: епічний, ліричний і драматичний. Визначте цільовий клас і створіть до кожного окрему картку читацької роботи: «Досліджуємо епізод» – завдання на зв’язок події, вчинку персонажа, художньої деталі та позиції оповідача. «Відчуваємо й пояснюємо поетичний образ» – партитура виразного читання та запитання про образність, настрій і значення інтонації. «Відкриваємо конфлікт у дії» – схема протистояння персонажів і завдання на осмислення реплік, ремарок та можливого сценічного втілення. До кожної картки додайте прогнозовану читацьку трудність і спосіб підтримки учня. Одну картку апробуйте з однокурсниками та уточніть за результатами обговорення. Форма представлення: комплект із трьох карток, зразки виконання й короткий методичний коментар.	2	*один раз на два тижні*
Лекція 8	**Тема: Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на уроках зарубіжної літератури** **Питання:** Теорія літератури і її значення в шкільній літературній освіті. Система теоретико-літературних понять, що вивчаються у школі. Наочно-образна основа історико- і теоретико-літературних понять у школі. Поняття про	2	*один раз на два тижні*

	літературні напрями і течії, метод та стиль, зв'язані з усвідомленням основних компонентів літературного твору. Роль теоретико-літературних понять в удосконалюванні читацького досвіду учнів, оволодінні критеріями оцінок художніх явищ. Послідовність у формуванні теоретико-літературних понять. Порівняльний аналіз оригіналу та перекладу, засвоєння теоретичних понять, пов'язаних із вивченням перекладної літератури. Значення роботи з літературно-критичними матеріалами в системі роботи на уроках зарубіжної літератури. Основні завдання вивчення літературно-критичних матеріалів на уроках зарубіжної літератури. Основні етапи і методика вивчення літературно-критичних матеріалів у школі. Вдосконалення навчальної діяльності школярів (робота над планом, тезами, конспектом) у роботі над літературно-критичними матеріалами на уроках зарубіжної літератури. **Тема: Оцінювання результатів навчання учнів.** **Питання:** Оцінювання як складник освітнього процесу. Функції, принципи та види оцінювання. Узгодження очікуваних результатів, навчальної діяльності та способів оцінювання. Діагностувальне, формувальне і підсумкове оцінювання. Об'єкти оцінювання результатів навчання зарубіжної літератури. Критерії оцінювання усних відповідей, письмових робіт, читацької, творчої, дослідницької та проєктної діяльності. Критерії успіху і зворотний зв'язок. Самооцінювання та взаємооцінювання. Рубрики, чеклісти й оцінювальні шкали. Компетентнісно орієнтовані та тестові завдання. Цифрові інструменти оцінювання.		
Практичне заняття 8	**Тема: Розвиток мовленнєвої культури та творчих здібностей школярів засобами мистецтва слова** **Питання:** Розвиток писемного та усного мовлення на уроках зарубіжної літератури. Загально-теоретичні основи розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках зарубіжної літератури. Особливості розвитку усного та писемного зв'язного мовлення учнів 5-9 та 10-12 класів. Основні види письмових робіт на уроках зарубіжної літератури та їх характеристика (відгук, рецензія, переказ, твір-розповідь, твір-опис, твір-роздум, твір-характеристика літературного образу, твір за малюнком, твір-компаративний аналіз, твір проблемного характеру тощо). Проведення інтерактивних ігор з метою розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках зарубіжної літератури. Компаративний аналіз на уроках зарубіжної літератури. Компаративістика і вивчення літератури в школі: визначення понять, теорія питання. Проблеми та перспективи використання компаративного аналізу на уроках зарубіжної літератури. Урок компаративного аналізу: мета, психолого-педагогічні можливості, методика підготовки і проведення. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури. **Творче завдання: «Жанровий навігатор письмових робіт»** Створіть візуальний навігатор основних видів письмових робіт із зарубіжної літератури. Об'єднайте їх за комунікативною метою: відтворити прочитане, описати, розповісти, висловити враження, оцінити, аргументувати або порівняти. Для переказу, відгуку, рецензії, твору-опису, твору-роздуму та твору-компаративного аналізу зазначте мету, особливості побудови, характер роботи з художнім текстом і типову помилку учнів. Оберіть один твір і сформулюйте три різні письмові завдання до нього. Створіть короткі зразки початку відповіді, які демонструють відмінності між обраними жанрами. Поясніть, як учитель може допомогти	2	*один раз на два тижні*

	школярам розрізняти відгук і рецензію, переказ і роздум. Форма представлення: інфографіка або набір жанрових карток, три завдання та зразки початку висловлення.		
Самостійна робота 5	**Тема: Оцінювання результатів навчання учнів.** **Питання:** Оцінювання як складник освітнього процесу. Функції, принципи та види оцінювання. Узгодження очікуваних результатів, навчальної діяльності та способів оцінювання. Діагностувальне, формувальне і підсумкове оцінювання. Об'єкти оцінювання результатів навчання зарубіжної літератури. Критерії оцінювання усних відповідей, письмових робіт, читацької, творчої, дослідницької та проєктної діяльності. Критерії успіху і зворотний зв'язок. Самооцінювання та взаємооцінювання. Рубрики, чеклісти й оцінювальні шкали. Компетентнісно орієнтовані та тестові завдання. Цифрові інструменти оцінювання. **Творче завдання: «Помічаємо читацький поступ»** Оберіть один інструмент формувального оцінювання: вихідний квиток, картку «До читання – після читання», коротке опитування або щоденник читацьких відкриттів. Створіть його друкований чи цифровий варіант до знайомого твору. Передбачте три запитання або завдання, які допоможуть виявити, що учень зрозумів, чим підтверджує свою думку та яка підтримка йому потрібна. Підготуйте три можливі відповіді різного рівня розуміння. Для кожної відповіді запропонуйте подальшу дію вчителя: уточнювальне запитання, повторне читання фрагмента, допоміжну опору або складніше завдання. Апробуйте інструмент з однокурсниками та поясніть, як отримана інформація допомагає коригувати навчання. Форма представлення: інструмент оцінювання та таблиця «Відповідь учня – що вона показує – наступний крок».	10	
Самостійна робота 6	**Тема: Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій (eRead).** **Питання:** Стратегія розвитку читання «Читання як життєва стратегія». Читання як рецептивний вид мовленнєвої діяльності. Міжнародне дослідження якості освіти – PISA. Читацька грамотність. Розвиток навичок читання у XXI столітті. Проблеми формування читацької грамотності. Особливості розвитку навичок читання в умовах НУШ. Читання як життєва стратегія. Види читання. Методики навчання читання. Принципи, методи та прийоми та стратегії навчання читанню. Шляхи мотивації до читання представників різних вікових категорій. Зміна читацьких звичок та уподобань. Інший читач. Порівняння традиційного та цифрового читання: когнітивні та психологічні аспекти. Електронні та друковані книги. Інтерактивні вправи та ігри для розвитку швидкочитання та розуміння тексту. Цифрові додатки для аналізу тексту та розвитку критичного мислення. Використання онлайн-платформ для колективного читання та обговорень (Padlet, Google Classroom). Створення мультимедійних конспектів і візуальних схем для покращення розуміння тексту. Штучний інтелект та персоналізовані рекомендації текстів для розвитку читання. Адаптивні освітні програми та цифрові підручники для різних рівнів читацької компетентності. Використання VR/AR-технологій для інтерактивного читання та занурення у текст. Розробка уроків та проєктів із використанням цифрових ресурсів для читання. Медіаграмотність та цифрова культура у процесі читання. Оцінювання та моніторинг читацьких навичок у цифровому середовищі. Дидактичні принципи та стратегії створення завдань з розвитку навичок читання з використанням цифрових засобів навчання. **Творче завдання: «Методичний гайд: цифрові стратегії розвитку читацької грамотності на уроках зарубіжної літератури»**	10	

	Створіть методичний гайд (практичний посібник) для вчителів зарубіжної літератури на тему «Як розвивати читацьку грамотність учнів під час вивчення художніх творів за допомогою цифрових технологій». Передбачте такі розділи: короткий теоретичний вступ про особливості читання художньої літератури в цифрову епоху; огляд 3–4 цифрових інструментів із поясненням їхньої методичної доцільності; приклади завдань до конкретних творів для учнів основної та старшої школи, спрямованих на уважне читання, аналіз, інтерпретацію, зіставлення й аргументоване висловлення; поради щодо диференціації, доступності матеріалів і формувального оцінювання читацького поступу; рекомендації з перевірки джерел, дотримання авторського права та відповідального використання штучного інтелекту. До кожного прикладу зазначте клас, твір і перекладача, очікуваний результат та спосіб перевірки розуміння тексту. Оформіть гайд у зручному форматі: PDF, Canva, Padlet, Sway або PowerPoint.		

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18566

Вид заняття/ роботи	**Вид контрольного заходу**	**Зміст контрольного заходу/ термін виконання**	**Критерії оцінювання**	**Усього балів**
1	***2***	***3***	***4***	***5***
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Самостійна робота 1	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 2	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Практичне заняття 3	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Самостійна робота 2	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 4	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Самостійна робота 3	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 5	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6

Самостійна робота 4	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 6	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Самостійна робота 5	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Практичне заняття 7	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Практичне заняття 8	Опитування за планом практичного заняття. Виконання практико-орієнтованих завдань	Робота в аудиторії на практичному занятті (усні/письмові відповіді, ситуаційні/практичні/творчі завдання тощо) за розкладом	1– 6	6
Самостійна робота 6	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання творчих завдань	Самостійна робота (творча робота) надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	1 – 2	2
Усього за поточний контроль				**60**
Підсумковий контроль				
Іспит	**Два теоретичних питання:** відповідь на теоретичне питання оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується: правильність, повнота й глибина відповіді; володіння методичною та літературознавчою термінологією; логічність і аргументованість викладу; уміння пояснювати теоретичні положення на прикладах шкільного вивчення зарубіжної літератури; самостійність висновків і культура мовлення. Предметна специфіка оцінюється відповідно до змісту питання: організація читання, аналізу й інтерпретації; родо-жанрові особливості твору; культурний контекст і переклад; вікові та читацькі потреби учнів; формування компетентностей і оцінювання результатів. Наведення прикладів має пояснювати методичне положення, а не лише відтворювати сюжет твору.	Перелік питань для підсумкового контролю розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18566	10	20

	Практичне завдання: презентація практичного завдання (розробити фрагмент уроку, запропонувати вправи, змоделювати методичну ситуацію, підібрати прийоми навчання) оцінюється у 20 балів, зокрема, враховуються: **відповідність умовам завдання:** урахування визначеної теми, класу, художнього твору та очікуваних результатів; **змістова правильність:** коректність літературознавчих і методичних положень, точність цитування та відомостей про твір; **методична обґрунтованість:** доцільність методів, прийомів і послідовності читацької діяльності; **предметна специфіка:** опора на художній текст, урахування родо-жанрових особливостей, перекладу й культурного контексту відповідно до завдання; **практична придатність:** зрозумілі інструкції, реалістичність виконання, урахування вікових особливостей і читацьких можливостей учнів; **творчість і самостійність:** оригінальність рішень, доцільність наочності та цифрових засобів, коректне зазначення джерел; **якість оформлення та презентації:** логічність, грамотність, структурованість і здатність пояснити власні рішення.	**Практичне завдання:** Передбачає інтеграцію теоретичних знань студента у практичну площину, наприклад: – розробити фрагмент уроку; – запропонувати вправи; – змоделювати методичну ситуацію; – підібрати прийоми навчання.	20	20
Усього за підсумковий контроль				**40**

Зміст та критерії оцінювання контрольних заходів

Вид контрольного заходу	**Зміст контрольного заходу**	**Критерії оцінювання** **Характеристика та оцінювання відповіді здобувача освіти**	**Бали**
1	***2***	***3***	***4***
Поточний контроль			
Практичне заняття	Опитування за планом практичного заняття	**3 бали.** Відповідь повна, правильна й логічно структурована. Студент коректно використовує методичну	**3**

	ураховуються: повнота й правильність відповіді, володіння методичною та літературознавчою термінологією, розуміння специфіки шкільного вивчення зарубіжної літератури, уміння пов'язувати теорію з організацією читацької діяльності учнів, аргументованість і культура мовлення.	та літературознавчу термінологію, пояснює теоретичні положення й ілюструє їх конкретними прикладами зі шкільного курсу зарубіжної літератури. Обґрунтовує методичні рішення з урахуванням віку та читацького досвіду учнів, художніх особливостей твору, специфіки його читання в перекладі й культурного контексту – відповідно до питання. Розмежовує літературознавчий і шкільний аналіз, демонструє розуміння способів розвитку читацької компетентності. Самостійно формулює висновки та відповідає на уточнювальні запитання. **2 бали.** Основний зміст питання розкрито правильно, але окремі положення висвітлено неповно. Студент розуміє базові методичні поняття та специфіку навчання зарубіжної літератури, наводить приклади, проте недостатньо пояснює їхню навчальну доцільність. Зв'язок між особливостями твору, діяльністю учнів і очікуваними результатами обґрунтовано частково. Допускає незначні неточності, які виправляє за допомогою уточнювальних запитань. **1 бал.** Відповідь фрагментарна, містить окремі правильні положення поряд зі змістовими або термінологічними помилками. Студент переважно переказує теоретичний матеріал чи зміст твору, недостатньо пояснюючи способи його шкільного вивчення. Має труднощі з добором прикладів, урахуванням читацьких можливостей учнів та обґрунтуванням методів роботи. Потребує суттєвої допомоги викладача. **0 балів.** Відповідь відсутня або не містить правильних положень, що стосуються питання.	
	Виконання практико-орієнтованих завдань ураховуються: відповідність умовам завдання, змістова правильність, методична доцільність, опора на художній текст, спрямованість на розвиток читацьких і мовленнєвих умінь, урахування потреб учнів, самостійність, творчість та якість представлення результату.	**3 бали.** Завдання виконано повністю та відповідно до умов. Робота демонструє самостійний творчий підхід і розуміння специфіки викладання зарубіжної літератури. Запропоновані матеріали або рішення змістовно правильні, спираються на художній текст і сприяють осмисленому читанню, аналізу, інтерпретації чи аргументованому висловленню. Ураховано визначений клас, читацькі можливості учнів, родо-жанрові особливості, переклад і культурний контекст — там, де цього потребує завдання. Студент пояснює навчальну мету та доцільність прийомів, наочності або цифрових засобів. Джерела зазначено коректно, роботу оформлено чітко й грамотно. **2 бали.** Основні вимоги виконано. Робота загалом правильна, має практичну цінність і пов'язана з навчанням зарубіжної літератури. Водночас окремі завдання, інструкції або матеріали потребують уточнення; опора на текст чи відповідність віковим і читацьким особливостям учнів забезпечена частково. Методичне обґрунтування недостатньо розгорнуте, творчий задум реалізовано не повністю. Наявні незначні змістові або оформлювальні недоліки. **1 бал.** Завдання виконано частково. Представлено окремі матеріали чи задум без достатньої цілісності. Зв'язок із художнім текстом і розвитком читацьких умінь слабкий; робота переважно зводиться до переказу, відтворення фактів або декоративного оформлення. Наявні суттєві змістові чи методичні недоліки, недостатньо враховано потреби учнів. Практичне застосування потребує значного доопрацювання, пояснення власних рішень поверхове. **0 балів**. Завдання не виконано або поданий матеріал не відповідає його темі та умовам.	**3**

Самостійна робота	Опрацювання теоретичних питань, письмове виконання письмових творчих завдань При оцінюванні враховуються: повнота та правильність опрацювання теорії, використання науково-методичних джерел, володіння термінологією, зв'язок теоретичних положень із практикою навчання зарубіжної літератури, методична доцільність творчого продукту, самостійність і якість оформлення	**2 бали.** Теоретичні питання опрацьовано повно й правильно, матеріал систематизовано, висновки аргументовано. Студент коректно використовує методичну та літературознавчу термінологію, спирається на доречні джерела й пояснює зв'язок теорії зі шкільним вивченням зарубіжної літератури. Творче завдання виконано повністю, самостійно та відповідно до умов. Методичні рішення обґрунтовані, спрямовані на розвиток читацьких умінь і враховують особливості твору та потреби визначеної учнівської аудиторії. Роботу оформлено логічно й грамотно, джерела зазначено. **1,5 бала.** Теоретичні питання загалом розкрито правильно, але окремі аспекти опрацьовано недостатньо глибоко; висновки або приклади потребують уточнення. Творче завдання виконано переважно повністю, воно має методичну й практичну цінність. Водночас зв'язок між теорією, запропонованими матеріалами та очікуваними читацькими результатами обґрунтовано частково. Наявні незначні змістові, термінологічні або оформлювальні недоліки. **1 бал.** Теоретичний матеріал опрацьовано частково, виклад переважно описовий; зв'язок із методикою навчання зарубіжної літератури розкрито поверхово. Творче завдання виконано частково або формально: задум зрозумілий, але інструкції, матеріали чи методичні пояснення потребують суттєвого доопрацювання. Недостатньо враховано роботу з художнім текстом, читацькі можливості учнів або навчальну мету. Або: один складник роботи виконано якісно, а інший відсутній. **0,5 бала.** Представлено лише окремі теоретичні положення та/або початкові матеріали творчого завдання. Є суттєві помилки, поняття пояснено неточно, джерела використано без достатнього осмислення. Зв'язок із практикою викладання зарубіжної літератури слабкий, методична аргументація майже відсутня. Робота потребує значного доповнення й перероблення. **0 балів.** Самостійну роботу не подано або її зміст не відповідає темі та умовам завдання й не демонструє опрацювання навчального матеріалу.	**2**
Підсумковий контроль			
Теоретичне питання	Відповідь на теоретичне питання оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується: правильність, повнота й глибина відповіді; володіння методичною та літературознавчою термінологією; логічність і аргументованість викладу; уміння пояснювати теоретичні положення на прикладах шкільного вивчення зарубіжної літератури; самостійність висновків і культура мовлення.	**10 балів.** Питання розкрито вичерпно, правильно й системно. Студент пояснює ключові поняття, їхні взаємозв'язки та методичне значення, коректно використовує термінологію. Аргументовано пов'язує теорію з організацією читацької діяльності, наводить конкретні приклади зі шкільного курсу зарубіжної літератури. Обґрунтовує доцільність методичних рішень з урахуванням особливостей твору й учнівської аудиторії. Самостійно формулює висновки та впевнено відповідає на уточнювальні запитання. **9 балів.** Питання розкрито повно й правильно. Відповідь логічна, аргументована, містить доречні літературні та методичні приклади. Студент демонструє глибоке розуміння матеріалу й самостійність суджень. Окремі зв'язки або висновки розкрито менш докладно; наявні незначні неточності, які студент самостійно виправляє. **8 балів.** Основні аспекти питання розкрито правильно й достатньо повно. Студент володіє термінологією, пояснює методичні положення та їх застосування на уроках	**10**

	Предметна специфіка оцінюється відповідно до змісту питання: організація читання, аналізу й інтерпретації; родо-жанрові особливості твору; культурний контекст і переклад; вікові та читацькі потреби учнів; формування компетентностей і оцінювання результатів. Наведення прикладів має пояснювати методичне положення, а не лише відтворювати сюжет твору.	зарубіжної літератури. Приклади доречні, але обґрунтування окремих рішень або висновків недостатньо розгорнуте. Уточнювальні запитання допомагають поглибити відповідь. **7 балів.** Основний зміст питання розкрито правильно, проте окремі важливі аспекти висвітлено поверхово. Студент розуміє базові поняття та наводить приклади, але недостатньо пояснює зв'язок між навчальною метою, особливостями твору й читацькою діяльністю учнів. Допускає окремі неточності, які виправляє за допомогою уточнювальних запитань. **6 балів.** Відповідь загалом правильна, але неповна й переважно відтворює опрацьований матеріал. Студент пояснює основні поняття, проте має труднощі з їх систематизацією, аргументацією та добором конкретних методичних прикладів. Зв'язок із практикою навчання зарубіжної літератури розкрито частково. **5 балів.** Розкрито лише частину основних положень питання. Відповідь містить правильні твердження, але також змістові або термінологічні неточності. Приклади поодинокі чи недостатньо пояснені, висновки загальні. Студент потребує допоміжних запитань для встановлення зв'язку між теорією та шкільним вивченням твору. **4 бали.** Відповідь фрагментарна. Студент відтворює окремі положення, але недостатньо розуміє їхні взаємозв'язки й методичне призначення. Допускає суттєві помилки, має труднощі з розмежуванням понять і поясненням способів організації читацької діяльності. Наведені приклади не забезпечують належного розкриття питання. **3 бали.** Студент називає окремі поняття або факти, але пояснює їх неточно. Значну частину питання не розкрито, логіка відповіді порушена. Замість методичного аналізу переважають загальні педагогічні міркування або переказ змісту твору. Допоміжні запитання дають змогу уточнити лише окремі положення. **2 бали.** Відповідь містить небагато правильних відомостей поряд із численними суттєвими помилками. Студент не пояснює основних понять і не встановлює їхнього зв'язку з викладанням зарубіжної літератури. Не може дібрати доречний приклад навіть за допомогою уточнювальних запитань. **1 бал.** Висловлено поодиноке правильне твердження, що стосується питання, але його зміст не пояснено. Відповідь не демонструє розуміння основних теоретичних положень та їхнього методичного значення. **0 балів.** Відповідь відсутня або не містить правильних положень, що стосуються питання.	
Практичне завдання	Презентація практичного завдання (розробити фрагмент уроку, запропонувати вправи, змоделювати методичну ситуацію, підібрати прийоми навчання) оцінюється у 20 балів, зокрема, враховуються: **відповідність умовам завдання:** урахування визначеної теми, класу, художнього твору та	Максимальна кількість балів: 20 б. Мінімальна кількість для зарахування: 10 б. **20 балів** виставляється за повну реалізацію вимог. Завдання виконано повністю та відповідно до умов. Методичні рішення змістовно правильні, обґрунтовані й спрямовані на осмислене читання, аналіз, інтерпретацію або аргументоване висловлення. Діяльність учнів узгоджено з очікуваними результатами; передбачено спосіб перевірки їх досягнення. Враховано особливості твору та потреби визначеного класу. Робота демонструє самостійність і творчий підхід, матеріали практично придатні. Студент переконливо пояснює задум і відповідає на уточнювальні	**20**

	очікуваних результатів; **змістова правильність:** коректність літературознавчих і методичних положень, точність цитування та відомостей про твір; **методична обґрунтованість:** доцільність методів, прийомів і послідовності читацької діяльності; **предметна специфіка:** опора на художній текст, урахування родо-жанрових особливостей, перекладу й культурного контексту відповідно до завдання; **практична придатність:** зрозумілі інструкції, реалістичність виконання, урахування вікових особливостей і читацьких можливостей учнів; **творчість і самостійність:** оригінальність рішень, доцільність наочності та цифрових засобів, коректне зазначення джерел; **якість оформлення та презентації:** логічність, грамотність, структурованість і здатність пояснити власні рішення.	запитання. **16–19 балів** Завдання виконано повністю та відповідно до основних вимог. Робота змістовно правильна, методично обґрунтована й придатна для використання на уроках зарубіжної літератури. Запропоновані прийоми та завдання спираються на художній текст, сприяють розвитку читацьких умінь, ураховують особливості твору й визначеного класу. Студент демонструє самостійність і творчий підхід, пояснює власні рішення. Водночас наявні окремі несуттєві недоліки: недостатньо конкретизовано інструкції для учнів, неповно обґрунтовано окремий прийом, засіб наочності чи цифровий ресурс; потребують уточнення способи підтримки учнів або перевірки очікуваних результатів. Можливі незначні недоліки оформлення чи презентації. Вони не порушують загальної методичної логіки роботи й усуваються без суттєвої зміни задуму. **11–15 балів** Основні вимоги виконано. Робота загалом правильна, має практичну цінність і спирається на художній текст. Методи й прийоми переважно доцільні, проте їх обґрунтування неповне. Окремі інструкції, етапи діяльності, способи підтримки або оцінювання потребують уточнення. Творчі рішення представлені, але не всі достатньо пов'язані з навчальною метою. Презентація зрозуміла, студент пояснює основний задум, хоча має труднощі з аргументацією окремих рішень. **6–10 балів** Завдання виконано частково. Задум зрозумілий, але не всі умови враховано; зв'язок між очікуваними результатами, діяльністю учнів і оцінюванням недостатній. Є змістові або методичні помилки. Робота з твором переважно зводиться до відтворення фактів чи переказу; можливості аналізу й інтерпретації використано обмежено. Недостатньо враховано вік і читацький досвід учнів. Матеріали потребують суттєвого доопрацювання, пояснення власних рішень поверхове. **1–5 балів** Виставляється залежно від кількості та якості правильно виконаних елементів. Більшість вимог не виконано. Представлено фрагментарні матеріали або початковий задум без цілісного методичного рішення. Наявні суттєві помилки, слабкий зв'язок із художнім текстом і навчальною метою; інструкції незрозумілі або практично непридатні. Студент не може належно пояснити запропоновані дії. **0 балів** – завдання відсутнє або поданий матеріал не відповідає його темі й умовам.	

Додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Результати навчання за курсом, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються за умови їх відповідності освітньому компоненту, передбаченим освітньою програмою результатам навчання та підтверджені відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Можливими видами діяльності для неформальної та/або інформальної освіти може бути участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, конференціях; участь у програмах неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо).

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою **ECTS**	*За шкалою університету*	**За національною шкалою**	
		Екзамен	**Залік**
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Бакаленко І. М. Підготовка майбутніх учителів-словесників до інтеграції цифрових інструментів у процес формування читацьких навичок школярів. *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (14–15 листопада 2024 р.)* / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. С. 21–26.

2. Бакаленко І. М. Формування фахових компетентностей майбутніх учителів-словесників в умовах дистанційного навчання / *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (17–18 листопада 2022 р.).* / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. С. 14–18.

3. Бакаленко І. М. Шляхи інтеграції інфомедійної грамотності у процес фахової підготовки майбутніх учителів-словесників / *Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (08–11 жовтня 2020 р.)*: у 2-х ч. / редкол.: Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Т. 1 С. 11–13.

4. Бакаленко І. М., Курилова Ю. Р. Гейміфікація як фактор мотивації до читання. *Шкільна літературна освіта: традиції і новаторство. XII Волошинські читання*. Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 2024. С. 29–36.

5. Борова Л. Види та методи організації читацької діяльності на уроках зарубіжної літератури. Всесвітня література в школах України. 2021. № 2. С. 8–12.

6. Васильєва Т. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи: монографія. Суми: Сумський державний університет, 2022. 150 с.

7. Голубішко І., Кеба О. Тестові завдання до вивчення текстів новітньої зарубіжної літератури у закладах вищої освіти : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2024. 124 с.

8. Задоріна О. М., Чубенко В. А., Бакаленко І. М. Використання чат-ботів та технологій штучного інтелекту у забезпеченні персоналізованого супроводу студентів. Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. № 22 (2025).

9. Ісаєва О. Особливості вивчення літератури в школі під час і після війни. / Післявоєнний світ : люди, проблеми, цінності : зб. матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Київ, 15 квітня 2022 р. / Редколегія: В. П. Андрущенко (голова), І. Г. Вєтров (заст. голови, відп. ред.), Г. М. Торбін (заст. голови), О. В. Потильчак (упорядн.). Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. С. 124–127. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/

handle/123456789/38280?show=full

10. Ісаєва О. Підручник для представника цифрової епохи в запитаннях і відповідях (про деякі особливості нового підручника «Зарубіжна література», 10 клас). Київ: УОВЦ Оріон, 2018. 230 с.

11. Ісаєва О. Шкільна літературна освіта в Україні і виклики часу: у пошуках відповідностей PEDAGOGY AND EDUCATION December19-20, 2023. No 183. С. 211–222.

12. Кеба О., Чорноконь В. Поетика невизначеності: від модернізму до постмодернізму і далі. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2024. 212 с.

13. Клименко Ж. Несподіваний ефект шкільного курсу зарубіжної літератури, виклики перед ним і шлях до перемоги // Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. до 30-річчя Приват. вищ. навч. закл. «Міжнар. економ.-гуманітар. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука» (м. Рівне, 19 жовт. 2023 р.). Рівне : ВПНЗ «МЕГУ», 2023. Ч 3. С. 16–18. URL: https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/4245

14. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.

15. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури: навч.-метод. посіб. Вид. 2-е, Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 296 с.

16. Методика викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти : навч. посіб. / Ю. Ісапчук, А. Тичініна, А. Сажина, Н. Нікоряк, К. Калинич, П. Рихло, Р. Дзик, Г. Іванчук. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 304 с.

17. Методика навчання філологічних дисциплін у закладах загальної середньої та вищої освіти : матеріали XIII Регіональної науково-практичної конференції, 10 грудня 2024 року, м. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 116 с.

18. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ: Слово, 2010. 432 с.

19. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022 / кол. авт. : Г. Бичко (осн. автор), Т. Вакуленко, Т. Лісова, М. Мазорчук, В. Терещенко, С. Раков, В. Горох та ін. ; за ред. В. Терещенка та І. Клименко ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2023. 395 с.

20. Нікоряк Н., Сажина А. Екранізації творів світової літератури XIX ст. : метод. реком. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 64 с.

21. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с. URL: http://surl.li/rbijqd

22. Поліщук Л. Б. Методика навчання зарубіжної літератури: технології сучасного уроку в умовах НУШ: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Умань: Візаві, 2025. 143 с.

23. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України No2736-20 від 23 грудня 2020 р. URL: https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-

24. Розман І. І. Теоретичні та методичні засади формування критичного мислення старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: монографія. Мукачево: Вид-во МДУ, 2025.

25. Стратегія розвитку читання на період до 2032 року. Розпорядження КМУ від 3 березня 2023 року. «Читання як життєва стратегія» URL: https://zakon.rada.gov.ua /laws/show/190-2023-%D1%80#Text

26. Субботіна Л. Едьютейнмент як технологія формування ключових компетентностей на

уроках зарубіжної літератури. Зарубіжна література в школах України. 2020 № 5. С. 7–9.

27. Тичініна А. Літературний менеджмент і книжковий маркетинг : метод. реком. до навчальної дисципліни. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 20 с.

28. Удовиченко Л. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2020. 352 с.

29. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : навчальний посібник Київ: Кондор, 2007. 316 с.

Додаткова література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.

2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 127 с.

3. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / Л. З. Ребуха, І. І. Білоус, Р. С. Брик [та ін.] ; за наук. ред. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0055603.pdf.

4. Ісапчук Ю. Література африканського континенту : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 192 с.

5. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій. URL : http://ualib.com.ua/br_6601.html

6. Кухаренко В. М. та ін. Теорія та практика змішаного навчання: монографія; ред. В. М. Кухаренко. Харків, 2016. 284 с.

7. Найкращі практики в класі: 7 інструментів сучасного вчителя. URL: https://osvitoria.media/experience/najkrashhi-praktyky-v-klasi-7-instrumentiv-suchasnogovchytelya/

8. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої освіти. URL:https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf (дата звернення 12.01.2020)

9. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

10. Організація дистанційного навчання в школі: методичні рекомендації / Міжнародний фонд «Відродження», ГО «Смарт Освіта», Мво освіти і науки України. 2020. URL: https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/me todichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf

11. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: АСК, 2007.144 с.

12. Словник педагогічних та психологічних термінів / уклад.: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131 с. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0053652.pdf.

Інформаційні ресурси

– Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/
– Платформа Міністерства освіти і науки України «Освіти для життя». URL: https://educationforlife.mon.gov.ua/
– Державні стандарти початкової, базової та профільної освіти
URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti
– Зарубіжна література в НУШ.
URL: https://www.facebook.com/groups/zarubizhnaliteraturavnush/
– Методичні родзинки уроків суспільно-гуманітарного циклу.
URL: https://www.facebook.com/groups/2001066366820920

– Мовно-літературна освітня галузь: як оцінювати в НУШ: методичний посібник робочої групи МОН / Н. Білокінь та ін. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nush/mov-ociniuvannia-2025-putivnik.pdf

– Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року) URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku

– Електронні версії підручників: https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/

– Всеукраїнська школа онлайн: платформа для дистанційного та змішаного навчання школярів 5-11 класів. URL: https://lms.e-school.net.ua/

– Віртуальний тур українськими музеями просто неба
URL: https://museums.authenticukraine.com.ua

– Всеосвіта. Національна освітня платформа URL: https://vseosvita.ua/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 5 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Друзі Поліани». URL: https://www.academia-nikolenko-5klas.com.ua/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 6 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Емма». URL: https://academia-nikolenko-6klas.com.ua/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 7 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Плейтен». URL: https://platen-academia.com.ua/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 8 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Джонатан». URL: https://jonathan-academia.online/

– Онлайн-платформа до підручника «Література (українська та зарубіжна). 8 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Червона рута». URL: https://chervona-ruta-academia.com.ua/8-klas/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 9 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Лізель». URL: https://lizel-academia.online/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 10 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Одіссей». URL: https://odyssey.lit-academy.org/

– Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 11 клас» авторського колективу під керівництвом О. М. Ніколенко «Тисяча журавлів». URL: https://1000z.online/

– Розробки уроків, матеріали до уроків, контрольні роботи, методичні рекомендації, сценарії, планування, позакласні заходи, виховна робота, дизайн та оформлення, інтегровані уроки, майстер-класи, конспекти занять для ДНЗ, конспекти занять для ПНЗ, батьківські збори, матеріали для друку та багато інших матеріалів URL: https://naurok.com.ua/

– Сайт д. пед. н., проф. Ісаєвої О. О. URL: http://www.isaieva.kiev.ua/

– Світ літератури. Сайт учителя зарубіжної літератури Химинець А. URL:http://svitliteraturu.com/

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика викладання зарубіжної літератури

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно в навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, заліку) використання гаджетів заборонено.

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти. Результати навчання за курсом, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються за умови їх відповідності освітньому компоненту, передбаченим освітньою програмою результатам навчання та підтверджені відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Можливими видами діяльності для неформальної та/або інформальної освіти може бути участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, конференціях; участь у програмах неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо).

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є електронна система Moodle ЗНУ.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем протягом двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle ЗНУ, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle ЗНУ, є актуальною.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle ЗНУ є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу **irinabakalenko1970@gmail.com**. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я й тему звернення.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться

відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ https://lnk.ua/gk4x2wkVy .

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz .

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://lnk.ua/EYNg6GpVZ .
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/QRVdWGwe3; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/3R4avGqeJ.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Соник Вікторія Василівна**
Електронна адреса: v.sonik@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. +380661848930

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://lnk.ua/5pVJr17VP.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: https://library.znu.edu.ua/. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua/.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: https://sites.znu.edu.ua/child-advance/.